

سیاه چادر سرپناهی امن برای زندگی عشایر

سیاه چادر یا بهون در سال ۱۳۹۳ از سوی اداره میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی کهگیلویه و بویراحمد به ثبت ملی رسید.

به گزارش [بسیج عشایر](#)؛ سیاه چادر یا همان بهون عشایری مسکن اصلی عشایر است که از موی بز سیاه و توسط زنان عشایر بافته می‌شود و در تابستان و زمستان سرپناه ایلپاتی‌ها است.

زندگی کوچ‌نشینی مترادف با زندگی چادرنشینی است. مسکن در زندگی کوچ‌نشینان بنا به ضرورت و محیط جغرافیایی در همسازي با محیط انتخاب می‌شود مفهوم وابستگی این نوع زندگی به مسکن، با آنچه که در زندگی یک جا نشینی بکار برده می‌شود فرق دارد.

جابجایی سالانه از دو محیط جغرافیایی متفاوت از نظر اقلیمی، نوعی از مسکن را پدید می‌آورد که قابل استفاده و جابجایی است. برای بافت سیاه چادر ابتدا موی بز را با قیچی می‌چینند، سپس آن را تمیز کرده و کرک را از آن جدا می‌کنند و موی بز را پس از چیدن و جدا کردن کرک، می‌ریسند.

رشتن نخ به وسیله درک چوبی که به آن پره می‌گویند، توسط زنان انجام می‌شود.

پس از آماده شدن نخ، آن را دولا می‌کنند و بسته به مورد استفاده و نیاز، در روی زمین به درازای مورد دلخواه چله‌کشی می‌کنند. هر قطعه‌ای که به این صورت بافته می‌شود «لت بهون» می‌گویند.

پس از آماده شدن لت‌های بهون، به تعداد مورد نیاز آن‌ها را کنار هم گذاشته و از پهنا با نخ (با موی بز) به هم می‌دوزند. یک تخته بهون بطور متوسط از ۱۵ تا ۲۵ لت تشکیل می‌شود که از درازا بهم می‌دوزند می‌دوزند تا کم کم به شکل سیاه چادر در آید. و آن را به وسیله تیرک‌های عمودی برپا می‌کنند.

عشایر سیاه چادر خود را با هنر گمبول بافی و نی چیت بافی تزئین می‌کنند تا جلوه خاصی به زندگی آنان بدهد.

از جمله ویژگی های سیاه چادر می توان به خواص فیزیولوژیکی موی بز اشاره کرد که برخلاف بقیه مواد در گرما منقبض و در سرما منبسط می شود و این به کاربرد ممتاز آن در سیاه چادر کمک کرده تا در تابستان منافذ سیاه چادر باز شده و هوای سیاه چادر خنک شود و در زمستان منافذ آن بسته شده تا از ورود سرما و باران جلوگیری شود.

سیاه چادر یا بهون در سال 1393 توسط اداره میراث فرهنگی و گردشگری و صنایع دستی به ثبت ملی رسید.

انتهای پیام/

<http://ashayer.org/node/29469>